

מתלונן גרינווד ונאשם קסטנר (מסתיר פניו בעתון) לא במצב נפשי מנואים

ליאה. אמנם, שדה-הקרב נשאר בידי, עזרת לנצחוננו. אולם הוא שילם מחיר עצום. חלקי הארץ של סוסו, פיליו ו-25 אלף חייליו הושמדו. המלחמה היתה אבודה בשבילו.

למנהיגי מפא"י ניתנה השבוע הזדמנות מצוינת להרהר בלקח זה. בנתחם את חוצי ארץ הבחירות בחיפה. למראית-עין היה זה נצחון גדול, וקול ישראל מיהר לחצצר אותו לעולם עוד לפני סיכום תוצאות הבחירות בכל עיר אחרת. אבא חושי לא זה בלבד ששמר עיר אחת. אבא חושי, אלא אף גול אחד משני כסאות הפרוגרסיבים.

אולם ההצלחה היתה מפוקפקת, המחיר עצום. **פחות מאחוז אחד.** שום יריב ראוי לשמו לא עמד מול הגורף המקובץ של המנגנון החושיסטי. שום מפלגה אחרת לא העזה להשתמש בפה מלא בעובדות שנתגלו עליידי העולם הזה. ושום מפלגה לא הצליחה להעמיד מול חושי עצמו אישיות פופולארית. המאבק בחיפה הפך מיוחד במינו: קרב בין מנהיג מפלגתי, בעל כל מכשירי-השלטון הפוליטיים, לבין עתון, שלא היה לו שום ענין פוליטי בבחירות.

תעמולת מפא"י ביקשה למדוד את הצלחת חושי לאור תוצאות הבחירות לפני ארבע שנים, עת נחלו הצ"כ נצחון מזהיר בעיר ות בכל הארץ. אולם קנה-המידה האמיתי הוא: מה קיחה חושי להשיג אחרי ארבע שנים של פרסומת אדירה, חסרת תקדים?

מבחינה זו היו הישגיו עגומים בעיני מפא"י. ישראל רוקח וגולדה מאירסון בתל-אביב, אברהם קריניצי ברמת-גן, דניאל אוס-טר בירושלים, השיגו כולם בבחירות לעיריות הרבה יותר קולות מכפי שהשיגו מפלגותיהם באותן המוקדים לכנסת, ואילו בחיפה עלה חושי רק בפחות מאחוז אחד על מפא"י: איש לא הצביע בעדו מלבד בחיפה ומפא"י, משועבדי-מנגנון-החושיים. חושי עצמו שוב אינו מסוגל לשלוט בחיפה ללא קואליציה מפריעה.

אחד ב-הדרור. גם הצלחה עגומה זו נקנתה במחיר נורא למפלגה. אחרי שהחליטה לפרוס את כנפיה על משטר השתיית החיפאי, נאלצה מפא"י לשפוך את מרבית אמצעיה במקום יחיד זה. בחיפה חולק השקיעה מפא"י יותר כסף (למעלה מ-8 מיליון ל"י), יותר אס"י פות, יותר חומר כתוב, מאשר בכל שאר חלקי המדינה גם יחד.

התוצאה היתה אבדן קולות בכל רחבי הארץ. סיכוייה של גולדה מאירסון לכבוש את תל-אביב בסערה נעלמו אחרי שיריביה הזהירו בפני "אמא חושי". אם בכלל תגיע גולדה לשלטון בתל-אביב, תהיה משועבדת לחלוטין לדתיים.

אולם הקרבן האמיתי היה דויד בן-גוריון, * בשנת 281 לפני הספירה, כאשר נחת פירוס היווני בחוף איטליה, לפי הזמנת העיר פראנסטום, כדי לשים קץ לכוח העולה של רומא.

** קריניצי השיג למעלה מ-65% יותר ממפלגתו, רוקח עלה על מפלגתו ב-8% ומעלה, גולדה מאירסון עלתה על מפלגתה ב-2%, דניאל אוסטר עלה על מפלגתו הפרוגרסיבית שני מונים.

* העונש המכטימלי לשבועת-שקר ביודעי, בנקודה השנויה במחלוקת: שבע שנות מאסר.

היה שמעוני בחן את לוח השמות. כי מצביא לפני קרב, סקר מנהל מבצעים של אג"ל את האנשים העומדים לרשותו ואשר ירכיב את צוות הקונסטליישן -4X-4K-106 יסו בקו לודאיס-טובוליו-גודון וחורה. הוא נטל דף נקי, רשם: טיסה 402 - סטנלי הינסק, קברניט; פנחס בן-פורת, קצין ראשון; סידני צ'למרס, מהנדס-טייס; רפאל גולדמן, אלחוטאי; שרה אצ'רן, דיילת; ליאון טיסר, דייל בכיר; אלברט אלחדר, דייל זוסר.

אילו נשאל מדוע בחר דווקא בשבעה אלה ולא באחרים, ספק אם היה מענה בפיו. פשוט: היו דרושים לו שבעה אנשים והוא בחר באלה. הרשימה לא נראתה לו גורלית פחות או יותר ממאות הרשימות שהרכיב בעבר. הא הכיר הטב את האנשים וידע כי יחזירו את 4X-4K-106 לכסיסו בשלום.

הוא טיב את הרשימה, הניח את הנייר לטיפל מזכירתו. לא היתה כל סיבה לחשוש כי טיסה 402 לא תעבור ככל טיסה שיגרתית אחרת בקו לונדון-לוד השקט.

למהרת היום ישב יהודה שמעוני מרוחק למכשיר אלחוט. באמצע טיסתו השלוה שלח את 4X-4K-106 תשורת מדהימה: "בוערים. מאבד גובה" - ומתאריה - וממת-אימים.

זחלו השעות. חלק-סחלקים נרקמה הבשורה ממייבקי תחנות-השידור בעולם. 4X-4K-106 הופל עליידי תותחים בולגריים באזור הגבול היווני-בולגרי. המטיס התרסק, חוששים לגורל נוסעיו.

טיסה 402 הופסקה בפתאומיות קטלנית. אתה נקפד פתל חייהם של 51 הנוסעים ו-7 שבעת אנשי הצוות.

שבעה חיקים פתוחים

חדר אחר של משרדו אלעזר, בקומה העליונה של בניין תל-אביבי חדש, ישב רחביה בן-שך, מנהל מנגנון אלעזר. בן גזרה המוצק, בעל הפנים הרחבות, המנומרות, הפיק עיפית. עיניו האפורות היו אדומות ותפוחות.

על שולחנו נערמו שבעה תיקים. בחוץ המה הבניין ככורת מעת-נאים שביקשו פרטים נוספים על האסון, קרובים ששאלו למועד הבאת הגוויות, נציגי חברות-תעופה זרות שרצו לחדא אז אמנם הופל המטוס עליידי שני מטוסי מיג ויושביו נהרגו מכדורים. עוד טרם התרסק מטוס הקונסטליישן על הקרקע.

בפני בן-שך עמד תפקיד מזעזע בגזרת-ר: תו: לסגור את שבעת התיקים, להוציאם מבין תיבתם של אלף עובדי אלעזר החיים. כמנהל המנגנון מאז צעדיו הראשונים של אלעזר, הכיר את האנשים היטב, מין אותם בשעת התקבלם לעבודה, דאג לסיודורי חופי

כל מה שנשאר לחנה טיסר מבעלה לאון הריהי תמונה זו מחתונתם לפני שנתיים וחצי.

שתי. ידע מתי התחננו, מתי ביקשו העלאה במשכורת. הוא נטל את התיקים - והדמויות עלו והצטיירו לנגד עיניו.

פנחס בן-פורת, תיק מספר 6198. כמה קשה להאמין כי מאחורי המספר ה-6198 עומדת דמותו של פינייה, פינייה הנמוך והמוצק, בעל השיער השחום החלק, העינים החומות שנוצצו בתוך פניו חרושי הקמטים.

פינייה, מוריך ההגנה מקיבוץ נען שבא ללמד את בני גזרה איך להטיל רימון בצורה הנכונה מעל לראש ולפרק פרבלום כשסמרטוט מכסה את העיניים.

פינייה הטייס הבטוח

וא היה קיבוצניק טיפוס. טייסים של חברות בינלאומיות מסגלים לעצמם תכור גות מיוחדות. רבבות הקילומטרים שהם טסים, עשרות הארצות שהם רואים משווים להם הליכות מיוחדות, סיגנון מיוחד. לא כן פינייה. הוא היה ונשאר קיבוצניק.

הנה הטופס האישי שלו, פרטי-החיים המ' דוקקים: יליד 1914, ראה לראשונה את איר העולם בעיירת קיבוץ הקטנה שברוסיה. עלה ארצה בגלל שבע, הניך בית-הספר תחכמוני.

קפטן הינסק וידידה, בשדה התעופה בלוד. במטוס שנתרסק, נסעה היילת מרגיש מורגן, הבחורה שאותה עמד לשאת לאשה.

יר שלים. חבר קבוצת נען משנת 1933. פעיל בהגנה, בפלמ"ח, בצה"ל, בחיל האוויר. 12 שנה הקדיש להם.

תמונה לא-רשמית, אנושית ועמוקה מבצ' בצת מבעד לשורות היבשות. פינייה, הלא-כל-כך-צעיר, בפרימוס צהבהב בראשית המל' חמה, חג מעל לר כוזים ערביים; פינייה מטיל שקי מזון ליושבים מנותקים. הוא היה אחד הטייסים הראשונים של הזרוע האווירית הר' כה של מדינת ישראל. כשסיים את שירותו בחיל האוויר, ה-ה כבר רב-סרן מנוסה, מפקד טייסת קרבית.

באוגוסט, לפני חמש שנים, קבעה ועדת המיון כי פנחס בן-פורת מתאים להיות טייס באלעזר. הוא נתקבל כקצין שני. חבריו כינו אותו "הטייס הבטוח".

והנה עוד תמונה, טרייה יותר. בסיבוב ביל, שתי מכוניות עומדות בצד הכביש. באחת, פינייה ישנה שהוא עצמו התקינה מחדש, יושב פינייה עם עיני ילדיו, אשתו נשארה בקיבוץ. יחד עם הבן השלשי, שגולד לפני שבוע ימים בלבד.

במכונית השניה, רחביה בן-שך. השנים מוחרחים על טיסתו הקרובה של בן-פורת, טיסה 402 הג רלית. לכשתסתיים בשלום, יהיה הקצין הראשון בן-פורת מוסמך לקבלת העודתי קברניט.

היא לא נסתיימה בשלום. פנחס בן-פורת מצא את מותו כקצין ראשון.